

Fyldest for det Hele, den Deel, som ene har maattet betale Renterne af hele Statsgjælden, ene har maattet opretholde hele Monarkiets Apparat, og som har maattet kæmpe for hele Statens Bestaaen. Jeg troer, at der heri ligger en meget stor moralsk Berettigelse for Rigsdagen til at tale paa hele Monarkiets Begne. Men i ethvert Tilfælde har Rigsdagen en aldeles utvivlsom og ubestridelig juridisk Berettigelse til en afgjørende Medvirkning, forsaavidt der nemlig ikke kan tænkes nogen Ordning af Monarkiets Forhold, uden at den ogsaa aldeles væsentlig berører og vedkommer det egentlige Danmarks Forhold, navnlig vor Grundlov, og der er saaledes for Rigsdagen al mulig Opfordring til, paa den ene Side vel at gjøre sig selv klart, at den ikke er Herre over det hele Spørgsmaal, men paa den anden Side paa det Bestemteste at reservere, at ingen Ordning kan blive retsgyldig uden dens grundlovmæssige Samtykke. Den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) har udtalt den Formening, at der kunde være Spørgsmaal om at opgive det store Program, under og for hvilket Folket hidtil har kæmpet, den konstitutionelle Forbindelse mellem Slesvig og det øvrige Danmark. Jeg troer, at han deri feiler. Jeg troer, at den konstitutionelle Forbindelse mellem Slesvig og Danmark er langt ældre end Martsbegivenhederne. Efter min Overbevisning er den fuldstændig og fuldgyldigen tilveiebragt for langt over et Aarhundrede siden, tilveiebragt ved Alt, hvorved en retsgyldig Tingenes Tilstand kan komme i Stand. Jeg troer, at det, som der i Marts var Spørgsmaal om, ene og alene var at give den konstitutionelle Forbindelse, der under hele Europas Garanti var og er retlig bestaaende mellem Danmark og Slesvig, den Udsvikling, den forandrede Form, der var nødvendiggjort derved, at den lovgivende Myndighed fra Kongen af Danmark gik over til Kongen af Danmark og en Folkerepræsentation. Jeg troer derfor, at dette Niemed aldrig nogenfinde af nogen Regjering kan opgives, men at der ene og alene kan være Spørgsmaal om den Maade og de Betingelser, hvorunder det kan skee. Denne Sags Løsning vilde, selv

uden fremmed Indblanding, vistnok have frembudt mange Bønskeligheder, fordi den Maade, hvorpaa Forvaltningen i det mellemliggende Aarhundrede var ført, havde frembragt saadanne særegne og eiendommelige Forhold i Slesvig, at en uindskrænket og fuldstændig Tilslutning til den danske Rigsdag vilde have havt sine Bønskeligheder. Disse Bønskeligheder ere ganske vist forøgede ved den Maade, hvorpaa andre Magter have blandet sig i Sagen; men Niemedet maa staae uroffeligt fast, ikke blot for denne, men for enhver dansk Regjering. Derimod kan der vel være Spørgsmaal, om den Vej, ad hvilken man søger at naae det, ikke er en Afvei, om den ikke er farlig med Hensyn til sine Conseqvenser, og der kan for Rigsdagen derfor være stærk Anledning til alvorligt at fastholde det store Maal, idet den muligt kan være nødsaget til at indrømme Regjeringen stor Frihed med Hensyn til Tid og Midler. Navnlig troer jeg, at der er al Opfordring til at fremhæve det Punkt, som forøvrigt nok er indrømmet af hele Europa, og som jeg har den faste Overbevisning om, at Regjeringen vil kunne sætte igjennem, nemlig en fuldstændig Oplesning af den administrative og judicielle Forbindelse mellem Slesvig og Holsteen. Ganske vist er der et andet Punkt, paa hvilket ogsaa jeg seer med den allerførste Bekymring, men, naar Maalet kun fastholdes, da har jeg i det Mindste ikke dristet mig til derimod at nedlægge en aldeles bestemt Indsigelse, fordi jeg ikke vilde fremkalde det Alternativ, at enten Regjeringen og Rigsdagen ikke længere kunde samvirke, eller at Regjeringen var nødt til at misagte Rigsdagens Udtalelse. Endelig troer jeg, at vi vel ikke have nogen, end ikke en moralsk Berettigelse til at tale paa Holsteens Begne, men al Opfordring til paa Danmarks Riges Begne at lægge Regjeringen det paa Hjertet, at hvis det er dennes Duffe, ligesom det synes at være Europas Villie, at dette Forhold vel ikke skal føres tilbage til den uklare og forviklede Tingenes Tilstand, der gik forud for Dyrøret, og som naturligvis er aldeles umulig ved Siden af den konstitutionelle Ordning af Statsforholdene, men dog knyttet nøiere end man hidtil har tænkt sig, dog hellere bør bygge paa